

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

HET COLLEGE VERZOEKT U DIT RAADSVOORSTEL TE BEHANDELEN

ONDERWERP : Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017

ZAAKNUMMER : 7481-2017

B&W VERGADERING : 29 augustus 2017

AGENDACOMMISSIE : 4 september 2017

RAADSVERGADERING : 28 september 2017

PORTEFEUILLEHOUDER : dhr. J. (Jacques) van Loevezijn

BEHANDELEND AMBTENAAR : Erwin Braskamp
telefoon: 0572-347451, e-mail: erwin.braskamp@raalte.nl

FATALE TERMIJN(EN) : n.v.t.

BIJLAGE(N):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

Bijlage 1 Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017

Bijlage 2 NEVI Gedragscode

Bijlage 3 Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016 - 2020 (Manifest MVI)

Bijlage 4 Actieplan ondernemersvriendelijk aanbesteden

Bijlage 5 Samenvatting Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 – wijzigingen

Bijlage 6 Matrix goedkeuringsprocedure

Bijlage 7 Verslag verdiepingsoverleg Raalte 29 mei 2017 definitief

RAADSVORSTEL

RAADSVERGADERING : 28 september 2017

ZAAKNUMMER : 7481-2017

ONDERWERP : Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017

VOOR INFORMATIE : Erwin Braskamp
: telefoon: 0572-347451, e-mail: erwin.braskamp@raalte.nl

SAMENVATTING

In 2016 is de aanbestedingswet 2012 gewijzigd en heeft het rekenkameronderzoek naar de werking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 plaatsgevonden. Op basis van deze wijzigingen in wet- en regelgeving en bevindingen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie ontstond er behoefte aan een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid. Inmiddels is er aan de hand van aanbevelingen en met behulp van input vanuit onder andere lokale ondernemers, werkgeversverenigingen en belangenverenigingen nieuw beleid ontwikkeld. Met dit raadsvoorstel wordt de Gemeenteraad gevraagd het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 vast te stellen.

BESLISPUNTEN

1. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 vast te stellen.

INLEIDING

In 2016 is de aanbestedingswet 2012 gewijzigd en heeft het rekenkameronderzoek naar de werking van het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014 plaatsgevonden. Op basis van deze wijzigingen in wet- en regelgeving en bevindingen en aanbevelingen van de rekenkamercommissie ontstond er behoefte aan een geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid.

In het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 (bijlage 1, 2, 3 en 4) zijn onder andere de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport, de evaluatie van het inkoopbeleid zoals uitgevoerd in 2017, de raadpleinssessie, de enquête over het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid en de reactie van (lokale) ondernemers, werkgeverskringen, MKB Nederland, VNO-NCW en Bouwend Nederland

verwerkt. Het verslag van het verdiepingsoverleg naar aanleiding van de enquête is bijgevoegd als bijlage 7.

In het kader van de groter wordende behoefte aan meer uniformiteit is door de gemeente Raalte vanuit de DOWR samen met het inkoopplatform Stedendriehoek generiek inkoopbeleid ontwikkeld. Dit zijn meer algemene (waaronder wettelijke, procesmatige en organisatorische) bepalingen. Het VNG model diende als uitgangspunt. De gemeente Raalte heeft deze aangevuld met gemeente specifieke bepalingen zoals opgenomen in de blauw gearceerde tekstvakken. Het geheel van bepalingen vormt het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Raalte.

Het resultaat is beleid met focus op lokale economie en MKB als ook voor andere beleidsspeerpunten waarbij de PDCA-cyclus beter is ingebed. Daarnaast is er ruimte om middels het actieplan naar aanleiding van ondertekening van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016 – 2020 (Manifest MVI) specifieke acties te formuleren ten aanzien van duurzaamheid (milieu), Social Return, sociale criteria en innovatie.

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen hebben betrekking op de beleidsspeerpunten. Hieronder een overzicht van wijzigingen ten opzichte van het huidige beleid.

Onderwerp	Was	Wordt
Lokale economie	Rekening houden met de lokale/regionale economie door, indien mogelijk, bij iedere meervoudig onderhandse aanbesteding tenminste één leverancier gevestigd binnen de eigen gemeentegrenzen uit te nodigen.	Er is in het nieuwe beleid (meer) focus gelegd op het creëren van kansen voor lokale ondernemers om opdrachten vanuit de gemeente Raalte te verwerven: • Bij enkelvoudig onderhandse aanbestedingen wordt er lokaal ingekocht, tenzij; • Bij meervoudig onderhandse aanbestedingen worden minimaal twee lokale ondernemers uitgenodigd, tenzij; • Bij Europese aanbestedingen wordt tevens naar mogelijkheden gezocht bijvoorbeeld middels de percelenregeling om lokale partijen onderdelen van opdrachten te kunnen laten uitvoeren. <i>Bovenstaande is nader uitgewerkt in de artikelen 5.3 en 5.4 op pagina 14, 15 en 16 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>

MKB	Was het bieden van goede kansen aan het MKB (100 FTE of minder) door: • gebruik te maken van percelen in aanbestedingen; • het verminderen van de lasten; • het niet gebruiken van onnodig zware selectie- en gunningscriteria. En hierdoor te streven naar het zoveel mogelijk open stellen van opdrachten voor het MKB.	De gemeente heeft oog voor het MKB en in het nieuwe beleid specifiek ook voor het kleinbedrijf. De huidige beleidsbepaling is overgenomen en nader uitgewerkt. <i>Zie ook artikel 5.3 op pagina 14 en 15 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>
Social Return	Toepassen van Social Return (SR) in de vorm van 5% op de aanneemsom bij werken en diensten ten behoeve van leer/werkplekken in het kader van de beroepsbegeleidende leerweg (BBL) of aan lonen, begeleidingskosten en/of opleidingskosten ten behoeve van de inzet van uitkeringsgerechtigden. Onder de drempel kan SR worden opgenomen als gunningscriterium.	De drempel om 5% Social Return (SR) toe te passen is verlaagd naar 200.000,- euro op basis van de Bouwblokkenmethodiek. Er zijn daarmee meer mogelijkheden om Social Return proportioneel toe te passen (loonwaarde, verschillende bouwblokken). Er is ruimte om de SR bepaling te verzwaren of te verlichten afhankelijk van het type opdracht. De bepaling is in aansluiting met de arbeidsmarktregio Zwolle. <i>Zie ook artikel 4.2 op pagina 11, 12 en 13 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>
Duurzaamheid	100% duurzaam inkopen door het toepassen van duurzaamheidseisen zoals opgenomen in de milieucriteriadocumenten beschikbaar gesteld op Pianoo.nl. Ook genoemd is de mogelijkheid om aanvullende duurzaamheidseisen op te nemen.	Uitgangspunt blijft 100% duurzaam inkopen door het toepassen van duurzaamheidseisen zoals opgenomen in de milieucriteriadocumenten beschikbaar gesteld op Pianoo.nl. Aanbestedingen zijn in lijn met vigerend duurzaamheidsbeleid. <i>Zie ook artikel 4.2 op pagina 11 en 12 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>
Sociale criteria	Geen.	Dit betreft een nieuwe bepaling welke in de praktijk reeds wordt toegepast. Ondernemers worden verplicht om onder andere cao's na te leven. Daarnaast worden internationale voorwaarden gesteld

		bij opdrachten die vallen binnen risicocategorieën zoals kleding, koffie en schoeisel. <i>Zie ook artikel 4.2 op pagina 11 en 12 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>
Innovatie	De volgende bepaling is opgenomen: "De gemeente moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laat de gemeente ruimte aan de leverancier om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'."	Aan de generieke bepaling ten aanzien van innovatie zijn toegevoegd 'unsolicited proposal', 'right to challenge' en 'maatschappelijk aanbesteden'. Ook kunnen marktconsultaties worden georganiseerd en kan de gemeente besluiten om bij specifieke aanbestedingen varianten toe te staan. <i>Zie ook artikel 4.3 op pagina 11 en 13 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>
Nieuw: maatschappelijk verantwoord inkopen		Naar aanleiding van het convenant Maatschappelijk Verantwoord Inkopen wordt (binnen 6 maanden) een actieplan opgesteld. Op beleidsspeerpunten social return, duurzaamheid, sociale criteria en innovatie worden nadere concrete acties geformuleerd (waarbij kosten en baten worden afgewogen) op basis van de vast te stellen of hogere ambities. <i>Zie ook artikel 4.2 op pagina 11 en 12 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (2017).</i>

Om te kunnen toetsen in hoeverre invulling wordt gegeven aan de bepalingen (waaronder bovenstaande beleidsspeerpunten) zoals geformuleerd in het inkoop- en aanbestedingsbeleid worden keuzes met betrekking tot aanbestedingen vastgelegd in een inkoopstrategiedocument en wordt er gerapporteerd op KPI's welke aansluiting vinden in de P&C cyclus. Op basis van deze rapportages

kan er worden bijgestuurd. Hiertoe wordt als eerste de raad gevraagd om akkoord te geven op het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het beleid wordt 3-jaarlijks geëvalueerd (of eerder indien rapportages of andere ontwikkelingen hiertoe aanleiding geven).

Op deze manier wordt de PDCA-cyclus steviger ingebed. Onderstaande punten zijn in het inkoop- en aanbestedingsbeleid doorgevoerd om hier invulling aan te geven:

Duiding en verduidelijking

1. Duiding wie een aanbesteding mag starten (daarbij is opgenomen dat politiek-gevoelige aanbestedingen worden voorgelegd aan het college).
2. Duiding op welke manier er mag worden afgeweken van het beleid (zie ook bijlage 6 goedkeuringsmatrix).
3. Nadere duiding rollen en verantwoordelijkheden (bestuur, management, budgethouder, inkoopfunctie).
4. Samenwerken op het gebied van aanbestedingen is geen verplichting en enkel indien in lijn met de beleidsdoelstellingen van de gemeente Raalte. Wel; kennisdeling.
5. Er is een signaleringsfunctie belegd bij de inkoopfunctie.
6. De Gedragscode NEVI dient bekend te zijn onder inkoopende medewerkers.

Sturingsmogelijkheden

1. Keuzes en motivatie worden bij opdrachten > € 50.000, - van diensten en leveringen en > € 150.000, - van werken vastgelegd in een inkoopstrategiedocument en voorgelegd aan de inkoopadviesfunctie, daarbij is opschaling aan deze bepaling toegevoegd.
2. Inkoopdossiers worden vastgelegd in de E-suite.
3. Overlegvormen zijn verduidelijkt.
4. Rapportage vindt plaats op basis van KPI's.
5. Er is aandacht voor evaluatie in het aanbestedingsproces.
6. Minimaal 3-jaarlijkse evaluatie van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (of eerder indien nodig).

In het kader van uniformiteit met meer eenduidigheid is gekozen voor de volgende structuur:

1. Het inkoopbeleid bestaat uit een generiek deel dat geldt voor een aantal gemeenten in de Stedendriehoek en Salland en is gebaseerd op het VNG-model. Hierdoor zijn bepalingen herkenbaar voor ondernemers. Specifieke bepalingen voor de gemeente Raalte zijn hieraan toegevoegd en ondergebracht in blauwe tekstvlakken.
2. Gebruik van (standaard aanbestedingsdocumenten in) de DOWR-inkooptoolkit.
3. Voorwaarden zoals de Algemene Inkoopvoorwaarden en de GIBIT voor IT aanbestedingen worden in principe van toepassing verklaard.

4. In het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid is een klachtenprocedure opgenomen specifiek voor aanbestedingen.
5. Ook het instrument 'marktplaats' voor inhuur van personeel schaal >9 heeft een plek in het nieuwe beleid gekregen (voor schaal <9 en payroll heeft de gemeente raamovereenkomsten afgesloten).

Zie ook bijlage 5 Samenvatting Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 – wijzigingen.

BEOOGD EFFECT

Vaststelling van het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017.

ARGUMENTEN

1.1 Noodzaak wijzigingen

Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid is niet meer actueel. De aanbestedingswet 2012 is in 2016 gewijzigd. Vanuit het rekenkameronderzoek is gebleken dat het inkoop- en aanbestedingsbeleid op onderdelen aangescherpt en verduidelijkt diende te worden.

1.2 Input lokale ondernemers

Op verzoek van de Gemeenteraad heeft er overleg plaatsgevonden met lokale ondernemers en vertegenwoordigers daarvan over het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Een groot deel van de suggesties die tijdens het verdiepingsoverleg (op basis van de enquête) gemaakt zijn, zijn overgenomen (zie ook bijlage 7 Verslag verdiepingsoverleg Raalte 29 mei 2017 definitief). Wat niet expliciet is overgenomen is het hanteren van een andere definitie voor het MKB (te weten <25 FTE). In het nieuwe beleid is de definitie MKB wel uitgebreid en wordt er aandacht geschonken aan het Kleinbedrijf. Er is niet gekozen voor het opnemen van de bepaling om bij elke meervoudig onderhandse aanbesteding 1 lokale en 2 regionale ondernemers te vragen een inschrijving te doen. Gekozen is voor de in verdiepingsoverleg gedane suggestie om minimaal twee lokale ondernemers uit te nodigen bij meervoudig onderhandse aanbestedingen. Het maken van een keuze binnen een specifieke aanbesteding ten aanzien van geformuleerde beleidsspeerpunten is ook niet overgenomen; de gemeente gaat ervanuit dat de geformuleerde doelstellingen waaronder de beleidsspeerpunten gerealiseerd kunnen worden binnen elke aanbesteding. Middels een actieplan (naar aanleiding van het manifest MVI) kunnen en zullen extra accenten worden gelegd.

KANTTEKENINGEN

Geen.

FINANCIËN

Vanuit DOWR wordt er momenteel de laatste hand gelegd aan formats om te kunnen rapporteren op de KPI's van de verschillende bedrijfsvoeringsorganisaties (waaronder de inkoopadviesfunctie). Gezien de meer intensievere wijze van rapporteren kan dit (financiële) gevolgen hebben. Afspraken over de DOWR-dienstverlening zijn vastgelegd in de verschillende dienstverleningsovereenkomsten (DVO's). Eventuele wijzigingen zullen worden doorgevoerd naar aanleiding van herijking van de DVO's. De verwachting is dat deze herijking in 2017 plaatsvindt.

VERVOLG

Na vaststelling door de Gemeenteraad van het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt er de juiste aandacht geschonken aan implementatie. In ieder geval de volgende acties zullen worden uitgevoerd:

- Publiceren van het inkoop- en aanbestedingsbeleid op internet (o.a. de gemeentelijke website).
- Het opnemen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid (en de op basis hiervan aangepaste documenten waaronder het inkoophandboek en inkoopstrategiedocument) in de DOWR-toolkit.
- Het organiseren van informatiebijeenkomsten voor inkoopende medewerkers van de gemeente Raalte.
- Overleg met ondernemersverenigingen binnen de gemeente over op welke manier inzicht kan worden verkregen in het beschikbare aanbod op basis van productgroepen.
- Het organiseren van een bijeenkomst voor externe belanghebbenden (waaronder lokale ondernemers en ondernemers-/belangenverenigingen) over (de overwegingen) ten aanzien van het nieuwe inkoop- en aanbestedingsbeleid.

COMMUNICATIE

Zie Vervolg.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017

Bijlage 2 NEVI Gedragscode

Bijlage 3 Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2016 - 2020 (Manifest MVI)

Bijlage 4 Actieplan ondernemersvriendelijk aanbesteden

Bijlage 5 Samenvatting Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 – wijzigingen

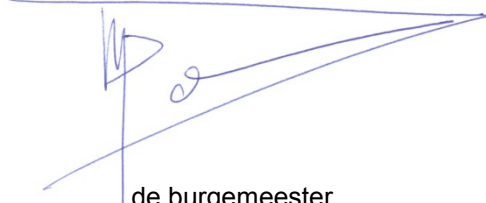
Bijlage 6 Matrix goedkeuringsprocedure

Bijlage 7 Verslag verdiepingsoverleg Raalte 29 mei 2017 definitief

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema

RAADSBESLUIT

ZAAKNUMMER : 7481-2017

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 augustus 2017

Besluit:

1. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van 28 september 2017.

de griffier
Jan Bouke Zijlstra

de voorzitter
Martijn Dadema